Hatodik évfolyam. 7. szám. Székely-Udvarhely, 1900. Február 18.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előljáróknak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, köts. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hirdetési díjszabás: 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ként 6 fillér. Állandóan kiírt nő 4 filléret kivéve. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyitter sora 1 kor. Hirdetési és nyitter díja előre fizetendő. — Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomdája és könyvtőtő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdekelő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Községi és körjegyzők.

— febr. 16.

A közigazgatás államosításának hol elő, hol háttérbe tolódó kérdésével, ha nem is kerül felszinre, de mint az árral tova rohanó gyenge falevél, legalább ideig-óráig felszinen tartja magát, a jegyzőknek, mint a legutolsó fokon álló, de tán azért nem a legutolsó szervei az állam gépezetét működésben tartó szellemi munkásoknak, helyzete és jövőjüknek kérdése.

Mig a magasabb hivatalnokok már a legszélsőbb bürokratizmussal ugyszólva beleélték magukat az államosítás eszméjébe, addig a jegyzők kétségesen fogják fel azt s reménytelen szemekkel tekintenek a reájuk váró jövő felé.

A „dii minorum gentium", kivélet nélkül — értem ez alatt az 1200 koronás maximumban vergődőket — vajmi kevesen tudnak állásukhoz képest megélni. A hol a jegyző csak öszön juthat ugy is oly csekély fizetéshez, mit tegyen itt az évnek — ugyszólván 2-jed részében; pedig hiszen élni s enni kell? Hát még mikor terhes család is van!?

Ez az anyagi oldala — s hol marad a szellemi és társadalmi? A szellemi kifejezés toll hiba. Mert hiszen hol volna a napi munkában agyoncsigázott nemzet napszámosának, ha képessége volna is erre, idejük még gondolatakat papirra is tenni? . . .

Vigasztaló lehetne még társadalmi állásuk. Csakhogy itt is baj van, mert a falusi intelligenciának felnéz, a városi meg lenéz. A falusi, a ki óket fizeti, egyebet sem lát bennök, mint végrehajtót; a városi pedig... az éppen — semmit.

A jegyző tulajdonképeni patriarchalis hivatása rég letünt, a legsubtilisabb szürke irodai molyok osztályába tartozik ma, mely az acta-fogyasztás területén tul nemesebb hivatásu magaslatra emelkedni nem tud.

Azt hiszem azonban, hogy az a 4800—5000 tagot számláló kar megérdemelné egy kissé a velök való foglalkozást, a rókuk való atyai gondoskodást. Hisz utóvégre is ők a csápok, kik legvégső fokon végrehajtják a törvényalkotásokat és ők a szivók, a kik oly pontosan szállítják be az állam nagy testlehez a vért.

Segitségökről, mig az állam a maga egészében gondoskodik, addig a vármegyék is megtehetnék a maguk el, mert hiszen ők voltakép az a tetülő pont, hol ugy az állami, mint a vármegyei adminisztráczió megfordul.

És itt a bifurkacziónak vagyok a hive. Azon községek t. i., a melyek még pótadó nélkül vezetik háztartásukat, rendszerint képesek is jegyzőjüknek elvisélhető anyagi helyzetet biztositani.

A pótadós községek jegyzőinek pedig, visszterülés kötelezettsége mellett a vármegyei pénztár utalná ki fizetésüket havi utólagos részletekben.

Ohajtandó, mint azt már sok vármegye mégtette, az összes jegyzők fizetésének 1200 koronára leendő felemelése és tisztességes lakások biztositása.

Ily alapon az anyagiak biztositásával, egy jobb jövő megteremtésével, a gyors és pontos munka követelésének is méltányosabb háttere lenne.

Nem zárkozom el attól sem, hogy a magasabb előképzettséget kivánnak. A végén is ez egy égető társadalmi kérdés s mi is mint ilyet perfrakláltuk. Mert bármint álljon a dolog, a jegyző a maga kis körében vezető. A vezetőnek pedig mindig magasabb szellemi nézőpontra van szüksége, hogy oman a helyes utránnyt beláthassa s a reá bizottakat vezethesse. Hogy a jegyzői állás fontossága beláttassék, annak az ideje eljött, de hogy ezen fontosságnak magasabb képzettség is adassék s az kellőleg honoráltassék, annak még nem. Ezt várjuk!

Egy jegyző.

Bizalmas értekezlet. Hollaky Arthur, vármegyének főispánja bizalmas értekezletre hivta összes törvényhatóságnak vezető tagjait. Az értekezlem resztvett th. bizottsági tagok tulnyomó nagy többsége a vármegyei pénztárnoki állásnak nyugdijazása esetén bekövetkezendő megüresedése alkalmából Gotthard János birtokos jelöltetése mellett nyilatkozott. Egyhangu megállapodás azonban létre nem jöhetvén, a vitaszás nyilt kérdésnek hagyatott. Megjegyeztetvén, hogy ez ügyben általános választói értekezlet fog annak idejében tartatni az összes vármegyei törvényhatósági tagok meghivásával.

A megüresedett árvaszéki elnöki állásra vonatkozólag az értekezlet egyhangulag Ferenczy Gyula árvaszéki ülnök jelöltetése mellett nyilatkozott. A fent emlitett általános választói értekezlet tanácskozásának tárgyát fogja képezni ezen állás betöltésének kérdése is.

Négy rendes közgyülés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága multkori aprilis 6-iki közgyülésében kimondotta volt, hogy czentul evenkint négy rendes közgyülésben intézi el a vármegye ügyeit. Sió Gáspár br. tag megfelelőszavu. A belügyi m. kir. miniszter azonban a felebbezés mellőzésével, helybenhagyta a négy rendes közgyülésre vonatkozó határozatot s igy már a folyó évben négy rendes közgyülése lesz törvényhatósági bizottságunknak. Mig pedig márczius, junius, szeptember és deczember hónapok 16-ik napjain, illetve ha ez ünnepre esnek, a következő hétköznapon kezdődnek. Az első rendes közgyülés tehát folyó évi márczius 16-án (péntekre) lesz. A belügyminiszter ezen 62,055. ill. fő. sz. leiratival egyutal jóváhagyta a vármegye ügyrendjének 1., 8., 29. és 32. §-aink a határozatban felvett szövegezes szerinti módositását is.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának havi rendes üléséből.

— február 15.

Közigazgatási bizottságunk havi rendes ülését tegnap délelőtt Hollaky Arthur főispán elnöklete alatt tartotta meg Jelen voltak: Damokos Andor dr alispán, Lázár Ádám grof főjegyző, Ferenczy Gyula árvaszéki elnök-helyettes, Raczkóvy Samu tb. tiszt. főorvos, Sándor Mózes kir. biztos. tanfelügyelő, Diemár Kálmán kir. ügyész, Roedlger Gyula kir. p. ü. ig. helyettes, Diószeghy Samu kir. főmérnök, Ádám Albert tb. főjegyző, Keith Ferencz dr aljegyző, mint előadók, Valentisik Ferencz dr tiszt.főjegyész, Jung-Csaba Lajos, Menyhárt András, Bedő Ferencz, Kemény Béla báró, Lántzky Sándor és Szabó Gergely bizottsági tagok.

Főispannak — mielőt a tanácskozást megkezdenék — meghalt szerkalmak jöllemeiket Ugron Istvánt, a ravatalon levő árvaszéki elnököt, ki — ugymond — telkiismeretes pontossaggal teljesitette kötelességét s a társadalomban is előkelő helyet foglalt el. Inditványára jegyzőkönyvileg fog ki a fájdalmát a bizottság s elhatároztza, hogy azt kivonatilag az özvegygyel közöljék. Elhangzott lendületes szavai után, az ülést megnyitottnak nyilvánitja.

Alispánnak jelenti, hogy iktatva 1992 ügydarab erkezett s 1899-ek elintézven, 193 maradt elintézetlen. Kihágási iktatóra 67 erkezett s 64-et elintézve, maradt 3 ügydarab. Az erdészeti albizottsági iktatóra 60 erkezett, 22 elintézvén nyert s maradt 38 ügydarab. Közigazgatási birósági ügydarab egy sem erkezett. A vármegye házi pénztárnál a szabályszerű vizsgálat megtörtént s az összes erkezekrül leltárt készitettek Utó-allitva a rendes időben megvizsgálta. Hivatalos szszerszerzőhen — a tisztifőorvos és vármegyei főpénztáros szabadságon lévén kivül — változás nem történt. Az ügymenet rendes volt. A mi az utógyi administrationt illeti, az ennyire tell időjárás miatt tartani lehetetlen; hogy Kadicsfalva községben a jegtorlódás folytán a község

A „SZÉKELY-UDVARHELY" TÁRCZÁJA.

Magyarország zsidó sajtója.

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

E czimen ismeretlen szerző tollából egy röpirat jelent meg Budapesten a Havas-féle könyvkiadóvállalnál Ára 1 korona. Kapható minden könyves boltban. Egy röpirat, melynek minden sora elárulja, hogy a szerző töről metszett magyar ember, ki hazájat es nepet forró szereti, kinek kezebe tollat ad a fajszeretet s meresz hangon kiáltja oda: „Ne hántsd a magyart!" Egy röpirat, mely tele fajszeretettel, meresztn támadja meg a zsidó es elzsidósodott magyar sajtot

Anliszemita vagyok es megsem vagyok az, mondja a szerző. Nem akarom a zsidókat Magyarországból kiverni. Erőszakos rendelkezésnek szánten nem vagyok embere, bekeben ohajtok élni mindenkivel, ha maskeppen nem lehet, a zsidókkal is

Ha azonban sok evi tapasztalat után látom, hogyan lopodnak be évente ezerszámra áldott Magyarországunkba Galiczianak es Lengyelországnak rongyos, felvad, prédaszomjas zsidai es. itten fokeppen a kisebb kőrségeket sáskajárasként elhepve, a szegony, egyszerü es türelmes fáhsi nepet elemie kikülduljak, majd körül hizelegik es behalózzák, végre erkölcsileg es anyagilag tönkre teszik es kivándorlásra kenyszeritik; ha látnom kell, hogy ezen csordak azután a városokba özönlenek es addatlan működésket a városokban kétszerezett dühvel folytatják, százezreket es milliókat összeharácsolnak, a nyilvános vállalatokat, a kereskedelmet, a közlekedest magukhoz ragadjak, a keresztyén magyar tőkeket tervszerüleg lefoglalják es hatásszerü befolyást nyernek a politikai es társadalmi elet minden nevezetes mozgamába; ha ezeket látom szégyenpir lepi el arczomat nemcsak a mértektelen zsidó kapzsiság es uraloma, hanem azon szégyenletes vakság, nemtánomság es könynyelmüség felett, melylyel a keresztyen nép Magyarország zsidósodásával szemben viselkedik A legharatabb sajtó fegyver, melylyel a zsidói kisebbségnek daczara (17 millió keresztyen 800.000 zsidó) a hatalmat a keresztyének felett magukhoz ragadjak a sajtó.

Mintegy 140 keresztyen hirlap Magyarországon alig tengődik, nem hir semmi befolyassal es a mérvadó helyeken semmi tekintélylyel. 700 zsidó hirlap azonban virágzik es ezek nemcsak a zsidó nagytőkenel es a miniszterekenél, hanem meg némely katholikus pápokenél is nyitott ajtra talál.

Es az az allitásnak bizonyitasára fölhe pelat felhoz, a melyek közül álljon itt az alabbi eset:

Vaszary Kolos herczegprimás házi hirlapirója Dr. Schiller Zsigmond nevü zsidó, a zsidó „Pester Lloyd"-nak is egyik szerkesztője. De Schiller kapja kezbez a keresztyen katholikus minden rendeletet es a mérvadó helyeken semmi tekintélylyel. 700 zsidó hirlap azonban virázgik es ezek nemcsak a zsidó nagytőkenel es a miniszterekenél, hanem meg némely katholikus pápokenél is nyitott ajtra talál.

Es az az allitásnak bizonyitasára fölhe pelat felhoz, a melyek közül álljon itt az alabbi eset:

Vaszary Kolos herczegprimás házi hirlapirója Dr. Schiller Zsigmond nevü zsidó, a zsidó „Pester Lloyd"-nak is egyik szerkesztője. De Schiller kapja kezbez a keresztyen katholikus minden rendeletet es a mérvadó helyeken semmi tekintélylyel. 700 zsidó hirlap azonban virázgik es ezek nemcsak a zsidó nagytőkenel es a miniszterekenél, hanem meg némely katholikus pápokenél is nyitott ajtra talál.

Azután igyekszik kimutatni, hogy mennyire kizsákmányolják a zsidó hirlapok a mi jóhiszeműségünket. Eszre sem vesszük, pedig allandóan es szüntelen erőlködert folytatnak, tervszerüleg leakacsonyitják a keresztyen tanitelyet, a keresztyen nép melőságat.

Vezérczikkeikben, tárczáikban, regényekben, napi hirekben mind untalan kigunyolják a szertartásokat, tojeszitik a vallás iranti közönyösséget. Minden zsidó fórkáló azt állitja, hogy a felvilágosodottság terjesztője a „közvelemény" es ezt annyi ontudattal teszi, hogy csak kevesen mernek vele szembe szállani.

A szellemi elemek Magyarországon ok a „fóberlő".

Majd statisztikai adatok alapjan kimutatja, hogy melyek a tiszta zsidó, melyek az elzsidósodott lapok. Azonban megmutatja a szerkesztőit a mai es ősi neven.

Budapesten 24 napilap jelenik meg, ebből tiszta keresztyen csak kettő (Alkotmány es Magyar Állam) 9 elzsidósodott, 13 egeszen zsidó.

22 politikai lap közül 4 ker. 7 elvan zsidósodva, 7 egeszen zsidó, 4 szocziális iránya. A többi 39 közül 4 ker. 19 el van zsidósodva, 15 egeszen zsidó. 17 pedagógiai lap közül 3 ker. 10 elvan zsidósodva, 4 egeszen zsidó.

15 cielap közül 9 egészen zsidó.

27 orvostudományi lap közül 12 egeszen zsidó.

27 mezőgazdasági lap közül csak kettő zsidó, de 148 más lap közül, mint szépirodalmi, kereskedelemmel foglalkoznak, 68 szinten zsidó.

Lapjaik elnevezésénel — folytatja a szerző — szeretik a magyar es nemzeti czimeket, melyek enyves vesszők, melyekkel könnyü hivő hazánkba előlépőket lehet összeragadnunk a nélkül, hogy megélnek ők előlizetők nélkül is, hiszen az apró hirdetések képezik fő jövedelmi forrásukat. Es ebben a tekintetben hámulatos talalkozunyost es üzleti szellemet fejtenek ki a Szerkesztő urak különösen, ha nagy gráfonyokrol van szó.

A legerkölcstelenebb hirdetések közlesében is elöjárnak a zsidó lapok.

Ezen lapokban hirdetik a zsidó orvosok legundorabb titkos betegségek gyógyitasát; itten látnak napvilagot azon szerelmi levelezések, melyeket erkölcstelen nők könnyelmü hatalemberekkel uznek, e lapokban keres korosabb nő egy halal es erőlteje titkart, az öreg ur egy fiatal, szines szobalanyt stb.

Azután kimutatja, hogy 40 könyvkiadó vállalat közül 30-nál több zsidó, 137 könyvnyomda közül 103 zsidó; 124 könyvkötő közül 61. Tehát a technikai munkát is zsidók végik.

De hát mi segiti igy elő a zsidó hirlapirokat, kérdi a szerző. Az önreklam, hiszen át vannak hatva azon

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

egy rész árvíz által veszélyeztetve lesz s így a vonatkozó jelentés vétele után az építészeti hivatal egyik szakközegének meghallgatásával a szükséges intézkedéseket a helyszínen megtette Ugyancsak Bögöz, Zetelaka községekben is hasonló hogy merültek fel, vagy az szolgálatról a szükséges intézkedések megtételere utasíttatta. Jelentheti, hogy közutaink állapota általában számban beteg szélmet nem szenvedtek. Az állategészségügyi ügyi illetőleg ismételten elrendelte az ragadós bárány vármegyenek területe vészmentes volt s csupán 31-en Bethlenfalván állapíttatott meg a sertésvész. — A közegészségügy tekintetében, mint igen nagy horderővel bíró körülmenyt említi, hogy a vármegyei kórház állapotának és kezelésének megvizsgálása czéljából a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. minisztertelnök egy vizsgáló bizottságot küldött ki a helyszínre. A szerzett tapasztalatok alapján elrendeltetett meg ma nem tudható, miután a vonatkozó rendeletek nem érkeztek le. Azonban már a vizsgálat rendén is — különösen a közkórházi vagyon kezelése tekintetben — oly valóban szükséges és üdvös intézmények, felvi lágosítások kerültek tárgyalás alá, melyeknek előnyös kihatasai közkórházunk kezelése és fejlődése tekintetben talán már rövid idő alatt is érezhetők lesznek — itt azon véleménynünknek adjunk kifejezést alni, hogy ha az anyagi viszonyok megengednék s meg 1—2 százalékos pótadó árán is — igen czélszerű lenne, a nagykiküllővármegyei országos kórház mintájára berendezhetnénk mi is közkórházunkat, hogy ezek esetben az egész erdélyi részből sőt még a fővárosból is tudnak oda betegek. S ennek nemcsak a hires Oberth dr. leikiismeretes vizsgálata és magas fokon álló szaktudománya és czélszerű, helyem a valóban intézmény czélszerűsége. Az ennek megközelítésére való törekvést, hazafiságunk igen jó nevén venné, mert mindenek felett első az egészség. Elismerjük, hogy ohajtásunk talán tulmagasnak tűnik fel, de egyértelemben van ezt hála Istennek vezetőinknél nem hiányzik, valamint 3 jóakarat sem — sok mindent kivihetünk,

Ferenczy Gyula árvaszéki elnök, mint elnökhelyettes jelenti, hogy január hónban az árvaszéknek volt 2095 ügydarab, elintézték 1661-el, maradt 434. A kiadtak 2006-ból 1773-at s maradt 233 kiadandó. Gyámi számadás 90 erkezett be es mind elintézést nyert. Gyámsag volt 10182, kiadatott 10000 árvakő felszabadult 56, maradt 10076. Pénztáron volt 4321 frt 64 kr. f. keszpénz és 64,102 k. 56 f. értékpapír as más ért, összesen 688,423 k. 85 f. Kiadás 20554 k. 72 f. keszpénz és 4328 k. czímbeli, összesen 24,882 k. 72 f. Maradt 21,766 k. 57 f. keszpénz, 612,271 k. 56 f. ért, összesen 663,941 korona 13 fillér.

Gyámoltak es gondnokoltak száma 141 volt, felszabadult 2, maradt 139. Pénztárban 15,737 k. 35 f. keszpénz es 74,833 k. 70 f. értékű czímbeli vagyon volt, melyből kiadtak 11,356 k. 96 f. keszpenzt es 3274 k. 50 f. értékű kötvényt s maradt 4380 k. 39 f. keszpénz es 71,558 k. 20 f. értékű czímbeli magankötveny.

Ráczkövy Samu dr. vármegye th. főorvos jelent, szerint a közeg. ügy az előző hónapokhoz viszonyítva, kedvezőtlenebb volt a több községben uralkodó kanyaró járvány miatt. A magánorvosi gyakorlatban felmerülhet a légső es emesztő szervek hurutos betegségei, tudó lob, izületi esuz, influenza — többnyire enyhe lefolyásu. Al. sulyosabb betegségek közül a kanyaró K.-Kemenyfalva, Zetelaka, K.-Kisfalud, Pirtó-Vardya, Darócz, Sándorfalva, H.-Sztpal, Kadacs, Alsó-Sombatfalva, Sz. Keresztur, Korispatak községekben es Székely-Udvarhely városban összesen 231 esetben fordult elő. Meggyogyult 131, meghalt 5, apolas alatt maradt 95. Vörheny I volt s gyogyult Szent-Laszlo községben, meghalt egy beteg, lob Alsó-Sófalva, Hodgya, Szaldobos, Csehetfalva, Alsó-Boldogasszonyfalva, Erked községekben es Sz.-Udvarhelyt 14 volt, gyogyult 11 es meghalt 2, apolas alatt 1 van. Az erysipelas es gyogyszerelési intezkedesek mindig pontosan megtéltetnek. A város szabadkőhadnagy 123 beteget apoltak; elbocsájtottak 54-et gyogyulva, 6tot javulva, meghalt 1 es apolas alatt maradt 62.

S a kőrös Mózes kir tanacsos, tanfelügyelő a szekelykeresztúri allami tanítókepzo intezet s az oltalmi allami elemi népiskolákat es a városi all felső-leanyiskolát személyesen meglátogatta Poppov Peter tolbuhoi pedig a mindszent, tarcsafalva, csehetfalva, enlaki, firtosvárallag, gagy, szentábrahám, erdeked, alsóboldogasszonyfalvi, ujszekely, szederjesi, magyarfelesi es

SZÉKELY-UDVARHELY

UGRON ISTVÁN

— 1848—1900. —

A rabonbanok egyik ivadéka, abránfalvi Ugron István, Udvarhelyvármegye árvaszéki elnöke folyó évi februar 12-en, 52 éves korban jobbletre szenderült . . . Szomorú elhunyta alkalmaból a gyászoló család következő jelentést adta ki:

Alólirottak a szív legmélyebb fájdalmával tudatjuk, hogy a szerető férj, testvér es rokon, abránfalvi Ugron István Udvarhelyvármegye árvaszéki elnöke 52éves korban folyó evi februar 12-ig 12-ed órakor szenderült. Hult életene folyó évi februar hó 14-én d. u. 3 orakor fog az unitarius vallas szertartasa szerint az ev. ref. sirkertben az anyaföldnek visszatadni. Nyugodjon szelíd kőbol szöveseg,ednek emlékére alapitott rabonbanok mélő sarjadeka halálát jelentek. A rösvet varos- es vármegyeszerte nagy. A csalad fájdalma megmérhetetlen. Kolon gyaszjelentest bocsájtott ki a vármegye Ügyészeiből kara is, a következő szöveggezsel:

Udvarhelyvármegye Ügyészeinek szivbeli fájdalommal tudatja, hogy Abránfalvi Ugron István vármegyei árvaszéki elnök folyó évi februar hó 12-ed es esti 6 orakor, életének 52-ik, itteni vármegyei szolgálatának 16-ik évében rövid szenvedés utan meghalt. Hult tetemei folyó hó 14-dén 3 órakor, az unitarius szertartás szerint tartandó végtisztesség utan fognak Székely-Udvarhelyen az ev. ref. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Székely-Udvarhelyen, 1900 februar 12. Béke lengjen porai felett!

Ugron István s ül. 1848.evben Kilyénben (Háromszékmegye), két éves korban egy taleset következtében fobat előtt, s azóta örökmény okozta, hogy az elemi iskolákat szülői hazánk magán tanítói vegezte. Közepiskolai tanulmányait a sz.-udvarhelyi és a m.-vásárhelyi ev. ref kollegiumban s jogi tanulmanyait a bpesti egyetemen vegezte. Ebben a volt marosszékhelyi mint jegyző, majd mint árvaszéki ülnök szerepelt szinte 1886-ig, ekkor az evben vármegyenk szolgálatában latjuk, mint ülnököt s 1895. evtol mint elnököt. Nagyogó fantaziája, vidám kedélye s nemes, jó szive keresette es szerettette tették őt a mi szomszédaink es vásárhelyi barátaink budapest es Kolozsvár elökelo társadalmi köreiben s ahol o megfordult. Az utobbi időben kezd az asztthmatikus bántalmai oly nagy mértevel elöttek, hogy az elet ra nezve a szenvedesek golgothajává vált. Szivének utan panaszkodott kinos, gyötrő fájdalmairol s hogy ily soka tart ez szenvedesek, azt csakis imadasig szeretett felesege iranti gyöngedségbol tehette. Vegre azonban a szenvedesek örömpohara megtelt s vigaszt kereset a halalban s önkent ment oda, honnan visszatérés nincs többe soha.

Ugron István temetése óriási részvét mellett folyt le. Vármegyének testülettelg, zászló alatt vonult ki, élen elnöke főispán es Domokos dr alispánnal. A fenyes temetesi menet belepett a temetőbe s ugy hallottam a hazai Váry Albert kenosi unitarius pap tartott szép beszedet. A ko-zorukat külön kocsi szállította. Koszorut helyezték a ravatalra:

(Nevelő) „Istvánnak" — Pöli, (Ugron János es neje) „Istvánnak" — János es Margit. (Özv. Pálffy Ferenczne) „Szeretett fiverennek" — Borcsa es lányai. (Ugron Zoltán) „Istvánnak" — Zoltán (Homolai Lajos es neje) „A jó testvérnek" — Ilonka. (Persián J. es neje) „A kedves sógornak" — János es Katinka. (Özv. Zalánfás Józsefné) „Istvánnak" — Mama, Margit es Joska. (Dr Zakarás János es neje) „Istvánnak" — Jenő es Rózska. (Persián Mariska) „Keresztatnak" — Mariska. (Özv. Tompósné) „Is vánnak" — Ferenc, Róza es Kálmán. (Sebesi Ákos es neje) „Istvánnak" — Ákos es családja. (Vezér György) „Istvánnak" — Margit es György. (Vorgeskovity János) „Istvánnak" — Vilmos es Mariska. (A vármegye tisztikara) „Ugron Istvánnak szeretett kartársa" Udvarhelyvármegye tisztikara. (Gróf Haller J. „Őszinte barátságom kisér a sirba." (Dr Lukácsffy Is ván) „A jó Istvánnak hűsnak — hűn és István. (Istvánffy Miklós) — „Keresztatnak" — Miklós.

A sirnál a helybeli szekely Dalegylet hatásos gyászdala utan, Domokos dr a vármegye alispánja vett búcsut a következő meghato beszedet:

Ha az emlékezet szárnyain a multba visszaszállva, gyermekkori emlékein között kutatok, oft látlak téged, a mint a szeretettel közledő es szeretettel fogadott gyermekkel játszadozva, mindunalan találos meséket, treffes kesedeket fűzve. Azóta sok idő telt el. A gyermeki ragaszkodás ferfiui barátsagda, tisztiárs szeretette izmosodott s mégis, mintha csak játszani akanal, ugy egy rettentő talány, egy kérdés ele állitottál, melynek megfejtésére vegre szomorú halálod hiába törekszünk. Mert ki mondja meg, hova lett az a szellem, az a gyöngédség, az a szeretni tudás, mely most mind megsemmisult? Hova lesz az erő, ha feloszlik az anyag? Nem tudunk felelni. Ennél es pontonál, hol most allunk, megszünnek a tudásnak szük határai s kezdődik a hitnek vegtelen birodalma . . . Alig pár nappal, mintha pár órája volna csak, hogy tisztiársaid köreben elénk, jatszi szellemedben magas szarmvasaidban gyönyörködhettünk, ma meginti itt allunk körülötted, de a mintajakat többé meg nem szólalnak, a kihűlt szív többé fel nem melegszik. At kell adjunk a földnek, mely mindnyájunkat magának követel. Porbol lettünk, porrá lesszünk. De az eszme, emlékezet elni fog! Legyen nyugodalmad esendes. Isten veled, Isten veled!

A könyvek fakasztott szavak elhangzása utan . . . meghajolt a vármegye gyaszlatyokos zászlója. Lebocsájtották az árvaszéki elnök hűlt tetemeit a sötet sirba s ezzel az abránfalvi Ugron-czálad egy puritán jellemű tagjának tragoediája befejeződött.

tudattól: egy valamennyiét, valamennyi egyért, de valamennyi a zsidóság erdekeért.

Majd kimutatja, hogy a Magyarországi Hirlapirók Nyugdijegyesletének hány tagja van. Hány zsidó es hány keresztény es mennyire oszlanak meg a zsidók az elnökségben es bizottságokban ugy itt, mint a Budapesti Hirlapirók Egyesületében es az Otthonban, melyet közönségesen zsidó legenyegyletnek gunyolnak.

Végül ket kérdest vet fel es czélzat befejezi fejtegeteseit:

1. Miért van elzsidosodva a magyar sajtó?

2. Kell-e, hogy elzsidosodva maradjon?

Ugyekezem, ha hezagosan is, egy összefüggő keret alitani az olvaso ele a kényt hatarozott szabadol. A sorokból kiri a fajszeretet s a kerlelhetetlen felkezeti gyülölet is. Szerzőnek igen nagy hibája, hogy merev felekezeti allásponira helyezkedik s ugy akar általános érvényű szabadtetseket vonni le, s hogy ő csak néha néha ertı a protestánsokat is a leegyszerű megvetés ellen Elitéli Rupp Kornelt, mint apostata szerkesztőt s a protestánsoknak atheistikus epithetont kölcsönöz. Ez mindenesetre nagy tevedes az ironai, mert ezen eljárásval sokakat erlíaszt ügye partolástól, hár felgyötrese háromnegyed részet majdnem szó nélkül alairhatjuk.

Mindenesetre változtatni kell a helyzeten, de vajjon ugy-e, hogy hadjáratot indítsunk ellenük s igyekezzünk kiküszöbölni tizzel-vassal? Nem, hanem tanulnunk kell tőlük, versenyeznünk kell velük kitartásban, munkakedvben, önmüvelésben, meg kell szerezniünk azon eszközöket, a melyekkel ők gyözelemre jutottak, mert csak egyenlő eszközökkel vihatunk igazságos harczot.

Ám hiszem, hogy igy ujra hadtamunkba bajthatjuk a sajtót is.

TANÜGY.

— **Ingyen munka a tanítóknak.** Darányi Ignácz földmivelési m. kir. miniszter a tanfelügyelőseket utjain felszólitja a tanitókat, hogy a kik a „Magyar gazda kincses háza" cz. kiváló müvet megszerezni óhajtják, ez iránt levelezőjaban forduljanak a földmivelési miniszterium gazdasagi szakoktatasi osztályához Budapestre, honnan a mit teljesen díjtalanul megkaphatnak.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Rendkívüli közgyűlés.

Törvényhatósági bizottságunk rendkívüli közgyűlést tartott e hó 16-án Hollósy Pál polgármester elnöklete alatt. Az elnöki megnyitóban melegen emlékezett meg főispán Ugron István árvaszéki elnök elhunytáról. Indítványára a közgyűlés a közszeretetben állott tisztviselő emlékét közgyűlési jelenlét jegyzőkönyvbe iktatni és a bánatos özvegyhez részvétiratot intézni hozatozza.

A betegpénzlási alap tartozásainak kiegyenlítésére szólgáló 10 százalékos vármegyei pótadót nevszerinti szavazással 62-vel 1 (Riemer János mészáros) ellen elfogadta a bizottság. A kereskedelmi miniszter ezt elégedása mellett alispánt utasítja a közgyűlés a határozat szabályszerű közzétetelére s a kerosk. miniszter jóváhagyásának kiszközölése után a 2600 korona vetelart 1 évi alatt az alapból fizettessék ki.

Jaeger József székelykeresztúri gyógyszerész kérése, illetve a vármegye közegészségügyi bizottságának, a Székely-Keresztúr székelyföldi letesítendő uj körorvosi székhelyre vonatkozó velemenye megtárgyaltatott elő. Jaeger József, Ugron János, Török Albert, Solymossy Lajos dr, Szent-Királyi Árpád, Damokos Andor dr alispánok, Koncz Armin pro es contra felszólalásai után az alispán indítványára az ordinériusok fizetési rozatot függőben tartják és a vármegyei orvosi és körorvosi székhelyek ujbol való beosztását kimondja a közgyűlés. Damokos Andor dr alispánt megbízza, hogy erre vonatkozólag alakítson egy bizottságot, mely a tervezetet elkészítse s ez a bizottság tagjai sorába jessze a közgyűlés elé. Elegge nem helyeselhetjük a bizottságnak ezen mellátnyos és igazságos határozatát, melylyel ugybuggo alispánunkkal ellen az alkitandó bizottsági reszeltjük, hogy ez a bizottság e kérdésnek a közönseg legmélttányosabb, egető szükségének kielégítésére. A beosztást sürgösen elokészítven.

Mór Emil dr. orvosi okleveleinek bemutatását tudomásul vette.

A hejasfalva—szekelyudvarhelyi vasut folyó évi közgyűlésére a vármegye képviselésére Damakos dr alispánt, Valentsik dr tiszti főügyészt és Nemeth Albert főszámvevőt jelölte ki a közgyűlés. A vasutvonal szekelyvahely kiadójával a vármegye alispánjának kötött ujabb szerzódeses megállapodását a közgyűlés jóváhagyó tudomásul vette.

A székely huszár lóbeszerzési alap tovabbi kezelése, illetve Háromszékvármegyének való átkülديése nem fogadtak el, hanem bövebb ismertetésre az alispánhoz vissza tenni hatarozták. Haller János grof volt főispan arcekepenek elhelyezése a kozadalomban résztvevő díszszeg pótlását s az elkészült képrek a vármegyeház díszteremben való helyezését elhatarozták.

Tiszti fő ügyeszi helyettesnek Nagy Sámuel dr ügyvedi közlekiltatott a vegvalasztásra. A tiszti ügyeszi szakaszba felügyelő bizottságba Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelet és Lázár gróf fő ügyszőt választották meg. A közsegi ügyek rendjen hosszas vita volt Gyertyánffy Gábor bizottsági tag mellett, Gyertyánffy bosszasabban fejtegeti álláspontját, melyre Valentsik dr. tiszti fő ügyeszi parlamenti szónoklatnak is beelvő beszédben igyekezett meggyőzni a felebbezőt a törvény rendelkezéseiről. Tehát Antal orsz. képviselő, b. tag az 1886. évi törvénye rosszaja ellen felszólalt, hogy a minisztérium pártjaival ad a 40 napi hallgatólagos jóváhagyásra és hogy minden egyes felebbezésre nem szokott válaszolni. A felebbezési elutasítjak a tisztiügyészi velemeny alapján Magy Dezső ügyvéd, Gyertyánffy Gábor és az „Erdélyi Harcos" szerkesztés aspbal „gyár"-nak a városi aspbalt jarda ügyében kelt képviseleti hatarozat ellen beadott fel bbezese kerult tárgyalásra. Gyertyánffy itt is felszólalt, meg pedig magas szárnyalásu alig beszedben mondta ki a vármegye egyes felszegségeire. Sok igazságot mondott, de nagyrészben olyant, melyet vegrehajtani igen nagy koltsegbe kerulne s a melyeken segitení mar nem lehet az alap elhibázása miatt. Szombaty Lajos dr, Ugron Gábor, Hlatky Miklós szóltak még. Ugron a magyar ipar pártolása mellett harczolt. Valentsik dr behatóan válaszolt. Hlatky Gyertyánffyval polemizálva, kijelentette, hogy „tudva nem mondott igazat" Gyertyánffy. Mire az elnök megszüntette a vitát. A gyülesen a legerősebb kifejezes ez volt. Magas discussiok voltak egytól egyig az összes felszólalások. Beszelhetett mindenki kedve szerint addig, mig volt mit mondania.

Fóspánunk ritkán látott nyugodtsággal és érdeklődéssel fogadta s kisérte a felszólalásokat. Több szó esett Torok Lajos daróczi jegyző felebbezésenel is. Torok Albert es Ugron János a 400 frtra való fleetesseges és elem szóltak. Mág Damokos Andor dr, vármegyénk alispánja hivatkozva az 1886. évi törvényre, mely felrémagyarázhatlan hatarozotsaggal simondja a közsegi es körjegyzők fizetesere nezve a 600 frtos kötelezó minimumot minden közsegre, a hol az alispan a megterhelteles (potadó) nélkül keresztül vitelő — felteltelnul megadandónak velemenyezi es ajánja az allando v. velemenyet. Mivel erre a törvénybat bizottsag kötelezhetet az illető közsegeket. — Mág Valentsik dr tiszti fő ügyeszi mondta velemenyt a fizetés emelés mellett Escsetelte a daróczi es a jegyzők helyzetét általában s ajánlja az allando valasztmany velemenyet, melyet szavazatösszeggel el is fogadtak es igy a daróczi jegyző fizetése folyó évi januar 1-tól 600 frtban lett megállapitva Erked közsegi képviselete ellenal a „tisztiveslők ellálasa" czimen megszavazott 50 frtot a czim törvényellenessege miatt nem hagytak jóvá. Zolyomvármegye alispánnak a polgári ösvekoszkozó részet egyszerüen tudomásul vettek s az iparpártolási részet és Gyór varos átiratát hazafias lelkesedéssel fogadták és hasonló szellemben felirat intezését a bizottság elhatarozta. Az agyagfalvi szobrászi emlékre magyobb segélyt szavaztak meg az az összes vármegyéket hasonló cselekedetre felkeri a közgyűlés A Daniel-czalad czimerét ábrázoló faragott kövei kiadini hatarozták Majd végül Bárdy Pál nyugalmadlaptonosnak 10 évszázadegelő kepeset ajándékozott szobrászi és irodai szerekneк árlejtés utján való biztositásaro vonatkozó kerésére utasitatott a varmegye alispánja, hogy azt jovore vegye figyelembe. Ezzel a rendkivüli közgyűlés tárgysorozata vége erven, folyóan felkes megbeszélésre ezzel a közgyűlés kevés számu tagjai szétoszlottak.

KÜLÖNFÉLÉK.

Diák lelki gyakorlatok varosunkban. Grof Majlath Gusztáv Imre püspek a napokban megkereste a nasium ifjusagával lelki gyakorlatokat tart a jövő héten. Kezdődnek hétfőn d. u. 5 orakor s pénteken ernek vége felé. Naponkint negy heszed ideig, melyek vallásos es tudomanyos szellemben szerkesztettek. Az ifjuságnak ezeket Lollok lázárista pater fogja tartani, ki valaha esztergomi kanonok, praelatus es tőbb egyhazi kituntetes, meg fenyes jóvedelmu allas birtokosa volt, de mindenkorb emberi hivalkodasnak es czegyszerzes es czegeny szerzetes szolgalja Istenet es hazajat. Mint halljuk, varosunk kulturbolus intelligenciaja köreboll is tőbben ohajtanak reszt venni a szent gyakorlatokban.

Varosunk megjutalmazása. A foldmivelesi m. kir. miniszter Szekely Udvarhely varosnak az Erdélyi Gazdaság telepesitett fásitásaert 200 korona jutalmat adomanyozott.

Koszoru megvaltása czimen kilyeni Székely György dr. ügyfalvi orszagos képviselő Ugron István árvaszéki elnök ellen alkalmatlan lett korunk kiadója a gyászoló családhoz az ev. ref. temetőben lako hajlektu lan örökek szamara. A czalad lapunk szerkesztőseget kerte fel e megtiszteltó es kellemes kötelessey teljesitesere. Ez kötelessegt meg is beltalta es megujtva az eszeget a rendelettesi helyeve juttatluk. Ohajlandó volna, hogy mindenki kövesse s hasonló egyen cselekedjék a beklvelkezhető szomoru es más alkalmak esetben. A szegyen es szomoruságban levő halá kőrnyeboll font koszorut, mely mindenuel maradandóbb, semmi sem potolhatja! . .

Katonai zene- es dalestelyre igen sokan köszullnek. A rendezőseg mindent elkovet, hogy ugy szellemi, mint anyagi szellemben a fanagy es szep czelnak eg ly lap sikerultelhetje ez legyen. A hangverseny kezdete este pont 8 orakor lesz. A katonai zenekar negy es a szekely Dalegylet ket darabot ad elő Jegyek meg most kaphatók szek helyekre Lukacs Lajosnál.

A helybeli áll. ipari szakiskola márvány kandallója. Mint annak idejen jeleztük volt, szakiskolank ugy a kő- mint az agyagipar körébol szakiskolánk ugy a kivitelü munkadarabbal vesz reszt a parisi vilagkiallitason. 29 darabja csomagolva van ugy a el munkadarabok. Mint ertesülünk, az iparoktatási intezetek hazai-kiallitasan, Budapesten a munkadarabok egyszerü megtekintelte maga a kereskedelemügyi miniszter is. Szakiskolánk legszebb es legnagyobb darabja a márvány kandallója a szakértők különös tetszeset, a kereskedelemügyi miniszter teljes elismeresét erdemelte. Kár, hogy a czimen remek kivitelü cserepkályhat nem magyarországi ipar pártolásra kiállitottak. A hallyi czeszvankas val jaro nehezseget okoztak ezt.

Szekely leányok Torökországban. E czimmel mi közöltuk elsőben azon hirt, melyre vármegyénk tevekeny alispánja a szekely leányok kivandorlasa ellen szerzett szegyen örömmel vesszük a czafolatot is adjuk a mint következik:

„Szekely leányok Törökországba" czim alatt lobb nyilatkozat egy udonsag közöltetett, mely szerint Udvarhely varosa, a szekely-udvarhelyi járásbol legalabban tizenegy leany vandorolt el s ezzel kapcsolatban felszólitja az illetőket Törökországba a szegy körülmeny egy oman visszaszokott leany elbeszelesen a szegy szerint.

A legszebbek bizhon megjelelt nyomozás alapján kitünt, hogy ezen udonsag semmi alappal nem bir s annak czedete egy legnagyobb szemtelen hazugsag. Az „Erdélyi Harcos" szerkesztőjére vonatkozólag, hogy az ártatlan kigondolt mesét ura akarta felhasznalni, ugy a czafolat szerkesztőseb szinben tüntessen fel.

Van szerencsém ehhez czafolatot a vegszetlen közleset azon megjegyz a mellett kerni, hogy ezen vármegye tevékenyi alispánja a szekely leányok kivandorlasa ellen szerzett szegyen es szomoruságban levő s ennek jövőben lehető elkerülésére a kőzigazgatási hatóság ebben figyelmeket ébreszti.

Szekelyudvarhely, 1900. februar 15-en.

Dr Damokos Andor,
alispán.

— A hol a vevők jubilálnak. Mult évben ünepelte meg Mauthner Odón, csász. és kir. udvari szallito magkereskedese Budapesten fennallasanak 25-ik evfordulojat. A vevőkoszonto ugyanaznap megjelent magyarországon es gazdaközsegnek egyszersmind szakavatott utmutatoul is szolgál, — látható, hogy vevoinek nagy resze, mint a napunta szazadkeni beczkeszo elismero es doserto levelei bizonyitjak, jubilal. Nagy dolog ez mert, mikor amerikai here es más alarendelt minőségu magokkal arasztjak el a magyar gazdákat. Különben is altalanosan ismert, hogy Mauthner Odón az egyedüli czeg, akinek fogalma van hazai-osmai fordulatu minden gazda es minden kertészkedő. Evtizedek ota magaban az eszszes osztrák es magyar uradalmak, elen nepszerű József főherczeg O felsegered, 20—25 ev ota allandóan ezen szakmaban dolgozik magszükseglelüket. De nemcsak a nagy uradalmak es szakemberek, hanem a kisebb es nagy es kisgazdainak, kertészkedőinek zöme is Mauthner nevu czegnek üzletenek allando vevője.

A daleglyet hangverseny Csik-Szeredaban. Jónevű, szamos hazafias czelokat szolgalo dalegylet, ami ho 4-en igen valogatott musorral Csik-Szeredaban hangverseynt rendez. A hangverseny vendőkszegt, — mint ertesülunk, Csikvármegye kőszeretelben allo főispanja, Mikó Balint grof lattatta el. Vendőnk szepp megtisztelteses es dalárdánkra nezve. A rendező bizottsag elen Balcsó Gaspár csikvármegyei kir. kőzjegyző áll. Nem ketelkedünk abban, hogy a hazafias, lelkes támogatas ugyanúgy sikerre fogja koszonni. Adja Isten, hogy e dezelmedárda, mely mar masodizben keresi fel a szekely testvérvarost — diesőseggel allja meg most is a helyet s hogy gyozedelmet szerjen vissza hazafias czelu utjaiban.

Athelyezés. A Lőczay Andor segesvári királyi járásbiró áthelyezésére vonatkozó hir helyesen ugy ertendő, hogy nem a helyi járásbirósághoz, hanem a helyi kir. törvényszékhez lett athelyezve.

A vigesztelyről következő sorokat vettük: A szekely-udvarhelyi evang. reform. egyházközség folyó hó 4-en az „ev. ref. templomban alap" javára tarsas vigestelyt rendezett, melyen Székely-Udvarhely varos nemesen ered közönsége a jotékony czél iránti erdeklődésenek — mint mar annyiszor — örök emlékezetre méltó szep tanujtelt adta. Ennek az erdeklődésnek lehet köszönni azt a szép eredményt, melyet alabb tüntetünk fel. Azon asszonyok es leányok nevsora, kik a tarsas vig estely alkalmával a felszolgalassal közreműködtek: Jakab Piroska, Dömény Ferenczne, Jakab Huska, Lantzky Piroska I. Pezsögpavillon jövedelme 35 frt 50 kr. Riemer Gusztávné, Barta Ilonka, Sso Mariska, Scheffler Irma II. Pezsögpavillon. Bevétel 49 frt 73 kr. Barta Margit, Szabó Ilonka, Zakariás Margit, Lukhanyi Józsefné. Bevétel 54 frt 25 kr. Nagy Ferenczné, Szentes Ilonka, Löffl Margit, Keresztes Karolin. Sörpavilon. Bevétel 46 frt 85 kr.; a sor (2 hordó) Rózler és Gábor czeg adomanya. Dorcsi Györgyné, Veress Nelli, Dr Mezei Odónné, Darvai Vilma, Ráduly Mariska, Rápolti Irma, Rápolti Kata, Dózsa Jakabné, Nagy Irma, Nagy Elvira, Lányi Róza, Jánossi Beatrix, Galber Eliz, Dr Kassay Gézáné, Vincz Sándor Ilonka, László Mariska, Ferenczy Piroska, Hermann Helén. Étkező asztalokná és borpavillonná. Bevétel 304 frt 08 kr. Barabás Jenöné, Dorcs Huska, Demeter Irén, Lántzky Anna, Ferenczy Erzsike, Elszegrédi Sandi, Ifj. Barabás Irmike es Szentes Ilonka 113 frt 99 krt. Kalicza Erzsike festőnő 1 kepet ajándekozott, mely kisorsolatvan, jövedelmezett 46 frt 48 krt. A régiségtár jövedelme 5 frt 90 kr. Az estélyen az összes bevétel 1109 frt 45 kr. A pénzben 523 frt 14 kr; az összes 1502 forint 54 krajczár. Ebből a kiadásokat leszámítva, mintegy 600 frt (1200 korona) tiszta jövedelem marad. A „Gyülpes" nájan adakozók, valamint a felajánlottak a jövő évre a jótevő nevek alatt. Most pedig hálás köszönetet mondunk az egyház nevében mindazoknak, kik czélunk elérésében kész segedelmüket támogatták.

— Az agyagfalvi evangelikus a farczádi olvasó-egyletbe 6 korontak Molnár Imre ev. ref. tanito alital.

Egy szeöbra mult kedden a Kossuth-utczaban elvesztett. Az ennek megtalálót kérjük, hogy lapunk kiadóhivatala utjan jószagu jutalmaztassék.

Márczius 15. A szabad sajtó megszületésének magasztos ünepét, márczius 15-et a nagy naphoz méltóan tartja meg ez evben is varosunk polgarsaga. A helybeli szekely Dalegylet ugy szintén allando rendezőnk e hazafias ünnepélynek az előkészületeket mar minden iranyban megtette. A musor összeállitása folyamatban van s annak jelen közöljük fejét.

— Tisztaszylkos. Lőrincz Mózes 14 éves fiu Etéd községben önyilkossagi szándekbol megszurta magat. Sebe nem eletveszélyes.

— Emléket az agyagfalvi réten. Az agyagfalvi réten a kilitaszitott szekely emlek javaret adakoztak, kő- es agyag ipar iskola tanari kara 1767. sz. gyűtöv 7 kor. szegedi kereskedelmi bank 1656. sz. gyűjtöven 4 kor. Ozsula község folyó hó 3-án reszben ez emlek javara tartott hangverseny alkalmával. Szabó József 1 kor. 80 fill., a helybeli állami felső leanyiskola tanari kara 1754. sz. gyűjtöven 4 kor. állami felső leanyiskola II. oszt. 1751. sz. gyűjtöven 3 kor. 62 fill. az I. oszt. 1751. sz. gyűjtöven 4 kor. 92 fill., kézdivasárhelyi takarékpenztar 533. sz. gyűjtöven 2 kor., szinten a kézdivasarhelyi takarékpénztar 1524. sz. gyűjtöven 2 összesen 38 kor. 72 fillér. Dresai Zoltán alispán ur 14 kor. 14 fillér, Bodó János 996. sz. gyűjtöven 1 kor. 80 fillér, L-vai Takarékpenztar 2 korona összesen 17 korona 94 fillér. Ezt hozza adva a mar begyűlt 2218 kor. 34 fillerhez, az alapösszeg tesz 2278 korona 34 fillér. Ezen ismételt szép eredmények hazafias adomanyukert a végrehajto bizottsag hálas köszönetét, Székely-Udvarhelyt, 1900. februar hó 10-én. Ferenczi János vezetőjén bizottsagi pénztarnok.

— A martonosi ifjuság folyóv hó 11-ét ottani pap vezetésével e hó 4-ének estén, szavalatok es monolog előadásokkal cyfekbetőtt igen szépen sikerült táncmulatságot rendezett a martonosi templom czéljaira. Tiszta jövedelem 50 korona volt, a belepesi díjan a czélnak belepési díjat, elsőrendű eredménnek mondhato.

— Ongyülkosság. Mohász János 63 éves földmives, Magyar-Hidegkúton a napokban felakasztotta magat. Tettet makacs betegsége miatt kilesete el.

Igen sok közlemenyünk a rendkivül felhalmozódott anyag miatt kimaradt. Szives türelmet kérünk.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 1705—1900. alisp. Pályázati hirdetemény. Udvarhelyvármegye főszámvevőjének, ev. ref. tanitói szakvizsgaval rendelkező folytán a vezetésem alatt allo vármegye központi számvevőségenel betöltendő 1-ső alszámvevői állásra czemnel pályazatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik ezen 1000 korona evi fizetes es az ennek 10 szaszalekaban beszamitanemnyert javadalmazott allást elnyerni ohajtják, hogy az 1883-ik evi I. törvénycikk 17. §-aban előirt kepesitest igazolo okmanyokat felszerelt pályazati kerveyeiket Udvarhely-Alispánjahoz czimezve, folyó evben e hó 31-ig bezárólag annal is inkább adjak be, mivel az ezen határidő letelte utan beérkező, vagy kellően fel nem szerelt kérvenyek figyelembe vetetni nem fognak. Székely-Udvarhelyen, 1900. evi februar hó 5-en. Dr Damokos Andor, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 2374—1900. alisp. Pályázati hirdetemény. Udvarhelyvármegye alispánjai hivatalnal lemondas folytan üresedesbe jött központi pénztari adóvevői hivatalnak betöltése czéljaval folyó évben allás evi 1070 korona torzsfizetes es 100 korona lakber javadalmazassal van ugybekötve. Felhivom mindazokat, kik ezen allást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. evi I. t.-cz. 17. §-aban előirt minőseges igazolo okmanyokkal felszerelt pályazati kérvenyüket hozzám folyó évben e hó 25-ig bezárólag annal is inkább adjak be, mivel az ezen

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Másolat. Magy. kir. belügyminiszter. 160086—V. c. szám. Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. A ragadozó és kártékony állatok mérgezésével követendő eljárás szabályozása és az az ellen vetők megbüntetése tárgyában 1895. évi April hó 3-án 23542. sz. a kiadott belügyminiszteri rendelet 1 §-a kötelességevé teszi a járási főszolgabirónak illetve rendőrkapitányoknak hogy a mérgezési eseményt iránti körrenyének az engedve y kiadására jogosított hatóságnak a törvényhatóság első tisztviselőjéhez való előterjesztése előtt a kérelem érdemére nézve a szomszédos birtokosokat és községeket közbiztonsági szempontból hallgassák meg. Minthogy azonban a szomszédos s többnyire nagyszámu birtokosok és községek meghallgatása rendszerint hosszabb időt veszen igenybe s az ügynek az 1897. évi April hó 3-án 35444. sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendeletben megkivánt sürgős elintézését háratlatja: ennélfogva a duvad mérgezés iránti kérvények gyorsabb elintézése szempontjából az elöl hivatkozott, 23542—95. sz. belügyminiszteri rendelet 1. §-ának azon részét, mely a szomszédos birtokosok és községek közbiztonsági szempontból való meghallgatása iránt intézkedik, a földmivelésügyi m. kir. miniszter urral egyetértőleg, oly értelemben egészítem ki, hogy a járási főszolgabiró, illetve rendőrkapitány, a mérgezési eseményt iránti kérvény előterjesztése előtt a szomszédos birtokosokat és községeket közbiztonsági szempontból az engedely iránti kéresről értesíteni, az e czélból szándékolt mérgezési az érdekelt községekben közhirré tenni, az erről szóló értesitést a község hánatal S napi közszemlére kifüggesztani tartozik, mely idő alatt ha az érdekeltek nem nyilatkoznának, késobbi eszrevételek az engedely tárgyában a törvényhatósághoz intézendő figyelembe nem veendők. Miről a törvényhatósgot tudomás és további megfelelő intézkedés végett értesitem. Budapest, 1900. évi január hó 31-én a miniszter helyett Jakabffy s. k. államtitkár.

Udvarhelymegye alispánjától. Sz. 2209.—900. alisp. Mindenik fószolgabíró urak és Székely-Udvarhely város rendőrkapitányságnak. A duvadak körüli eljárást szabályozó ezen körrendeletet szigorú alkalmazásuk végett közlöm. Sz.-Udvarhelytt, 1900. februar 9-én. Damokos, alispán,

Másolat. Magyar királyi belügyminiszter. 135.449. III. szám. Körrendelet valamennyi magyarországi törvényhatóságnak. A kereskedelmi miniszter ur a hazai gyufaipar felvirágzása és a hazai gyárosok helyzetének javitása érdekében arra kért fel, hogy ezen iparág fejlődésének előmozditására a törvényhatóságokat is felszólitsam. Felhivom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy saját gyufa szükségletének beszerzésénél a hazai ipar érdekeire kellő tekintettel legyen, illetőleg azon kereskedőtől, kinél gyufaszükséglete beszerzni kivánja gyufa szállitási követelje. A kereskedelmi miniszter ur azon remennyek ad kifejezést, hogy ha a hatóságok ezt a követelést következetesen érvényesitik, a kereskedők az elöl nem fognak kitérhetni és igy bevezetni a hazai gyárt, a közönség is ahhoz fog szokni és ennek révén a hatóságok fontos iparfejlesztési tényezőkké válnak. A kitüzött czélnak minél kiterjedtebb mérvben elérhetese végett egyuttal felhivom a törvényhatóságot, hogy a területen levő rendezett tanácsu városokat és községeket saját szükségleteinek beszerzésénél hasonló eljárás követésére hivja fel. Budapesten, 1900. évi februar hó 1-én. A miniszter helyett Jakabffy s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 2618—1900. alisp. Valamennyi fószolgabirónak és Udvarhely r. t. város polgármesterének. — Belügyminiszter urnak 135449—890. sz. a. kelt magas rendeletel tudomásvétel végett közlöm. Székely-Udvarhelyen, 1900. évi februar hó 10-én. Damokos, ali pán.

HIRDETÉSEK.

Sz. 6650—1899. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy Udvarhelymegyei Takarékpénztár végrehajtónak Galfer János és neje Galfer Eliza végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt s jár. kielégitése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, a székelyudvarhelyi 856. sz. tjkvben A + 1161$_1$ 1161$_2$ hr. sz emeletes kőház 8065 frt, 1164$_1$ hr. sz. ház 3472 frt, székelyudvarhelyi 959. sz. tjkvben A + 1160$_3$ hr. sz. 1243 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi április hó 2-ik napján d. e. 9 órakor** a székelyudvarhelyi kir. tvsz. telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papirban letételenek a kiküldött kezéhez letenni. Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatésgnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. évi december hó 24-én.

Györffy,
kir. tvszéki egyes biró.

Szám 4805—1899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy a székelyudvarhelyi zálogkölcsönintézet és beléti pénztár végrehajtónak id. Gergely Ferencz lókodi lakos végrehajtási szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lókodi 27. sz. tjkvben A + alatt foglalt 1. r. sz. 4849. hr. sz. belsőre 165 frt, 2. r. sz. 365. hr. sz. szántóra 5 frt, 3. r. sz. 392. hr. sz. szántóra 5 frt, 4. r. sz. 440. 441. hr. sz. szántóra 5 frt, 6. r. sz. 719. hr. sz. szántóra 3 frt, 7. r. sz. 828., 829. hr. sz. szántóra 2 frt, 8. r. sz. 929. hr. sz. szántóra 1 frt, 9. r. sz. 1194. hr. sz. szántóra 3 frt, 11. r. sz. 1637. hr. sz. kaszálóra 1 frt, 12. r. 1641. hr. sz. szántóra 2 frt, 13. r. sz 1655. hr. sz. szántóra 3 frt, 14. r. sz. 1851. hr. sz. szántóra 3 frt, 15. r. sz. 1853., hr. sz. szántóra 1 frt, 16. r. sz. 2036. hr. sz. szántóra 5 frt, 17. r. sz. 2125. hr. sz. szántóra 2 frt, 18. r. sz. 2132., 2133. hr. sz. szántóra 1 frt, 19. r. sz 2383. hr. sz. szántóra 4 frt, 20. r. sz. 2515. hr. sz szántóra 1 frt, 21. r. sz. 2525, 2528. hr. sz. szántóra 2 frt, 24 r. sz. 2738. hr. sz. kaszálóra 5 frt, 25. r. sz. 2853. hr. sz. szántóra 2 frt, 26. r. sz. 2863. hr. sz. szántóra 1 frt, 27. r. sz. 2870. hr. sz. szántóra 1 frt, továbbá a 83. sz tjkvben foglalt egész ingatlanokra a C 3. alatt Sándor Ábel javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával, és pedig: 2. r. sz. 1070. hr. sz. kaszálóra 3 frt, 3 r. sz. 1142. hr. sz. kaszálóra 4 frt, 4. r sz. 1196. hr. sz. kaszálóra 14 frt, 6. r. sz. 1785., 1852. hr sz. kaszálóra 6 frt, 7. r. sz. 1944. hr. sz. kaszálóra 4 frt, 8. r. sz. 2286., 2287. hr. sz. kaszálóra 5 frt, 9. r. sz. 2231—32 hr. sz. kaszálóra 9 frt, 10. r. sz. 2734., 2735. hr. sz kaszálóra 9 frt, továbbá szintén az egész ingatlanra és pedig a 108. sz. tjkvben foglalt A + 1. r sz 518. 519. hr. sz. kaszálóra 10 frt, 2. r. sz. 963., 964., 965 hr. sz. kaszálóra 3 frt, 3 r sz. 1075. hr. sz kaszálóra 2 frt, 4 r. sz. 1145. hr. sz. kaszálóra 1 frt, 5. 1774., 1775. hr. sz. kaszálóra 12 frt, 6 r sz 2714., 2715., 2716 hr sz. kaszálóra 6 frt, 7. r. sz 2723., 2729. hr. sz. kaszálóra 3 frt, 8 r. sz. 3141. 3142. hr. sz. kaszálóra 7 frt, 9 r. sz. 3514., 3515., 3516. hr. sz. kaszálóra 6 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi márczius 27-ik napjának délelőtt 9 órakor** a lókodi községházánál megtartandó nyilvános árverésen megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanokak 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-ez. 42. §-ában jelzett árfolyamnál számitott és az 1881. évi november 1-én 3233. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött jegyzőnek letenni, vagy az 1881. évi LX t-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előtegos elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényi átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságtól.

Oklándon, 1899. december 1-én

Koncz Károly,
kir. aljbiró.

2 kövü gőzmalom
nagy kiterjedésü forgalommal — más vállalat miatt — szabad kézből, örökárban igen olcsón azonnal eladó.

Tudakozódni és értekezni lehet: *Buzogány Márton* tulajdonosnál *Farczád* községben (posta és táviró hivatal: Székely-Udvarhelyt.)

IRJUNK
Müller-féle tentával.
TÁMOGASSUK
A MAGYAR IPART!

VASADI KALICZA KÁROLY
akademiai festőművész Budapest—Brassó
Székely-Udvarhelyt a „Korona"-vendéglő külön helyiségében.
A főtisztelendő parjag szives figyelmébe ajánlja, hogy készít:
olajfestmények oltárképeket.

MATER DECOR. CARM.

Evialaja *Stáczió-képek, templommennyezeti és oldalfaszati szentképek festésé*.
Feleslegé mellett készít:
Olajfestmenyü arczképeket, krétá-rajzokat és szines **pastellképeket** a legtivebb kivitelben müvészileg, természet vagy fénykép után.

Készpénzfizetésnél magas engedmény! — Részletfizetésre a legkényelmesebb fizetési feltételek!

SINGER VARRÓGÉPEK
Eddigi eladás 14 milliót meghalad.
Legnagyobb munkaszolgáltatás
Hasonlithatlan sikereiket kiváló tulajdonságaiknak köszönik.
Legszebb öltés. Legkünnyebb kezelés.
Legnagyobb tartósság.
Az uj, magaskaru eszközökkel varrógép, amely mint fényesen sikerült vált be. E gépen tökéletes munkaszt is lehet elállitani rendkivül gyorsan és dörzsarhasonlithatlan szépben és tartósságban, mint bizcat a rendkirüli nagy előny, hogy ily helyben teljesen ingyen minden vevő bekoktatast is nyer.
Az eredeti Singer-varrógépek **kizárólagos elárusitja** Csik és Udvarhelyvármegyék részére:
Singer Vibrating Shuttle
Timár Ferencz
Lakás: Székely-Udvarhelyt, Szombathelyi-ut (Sándor Pál háza.)

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hirnevesi hazánkon elterjedt az 1865 megjelenésaranak, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó belörzsölésekét alkalmazatik köszvenyné, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghűtésekné** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszer, malynek** egy hártyaszalag sem kellene hiányzni. 40 kr., 70 kr és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **árusitják: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával gyen óvatosak legyünk, mert ezek hasonszörtékki utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üvegnél „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.
RICHTER F. J. és társa, BUDOLSTADT
és ex. sér. szóval szállitók.

Bakhar hol alkalmazás kapható: Koncz Ármin gyógyszertárában Székely-Udvarhelyt.

Sz. 1709 -900.
I.

Arverezési hirdetmény.

Homoródszentmártoni közbirtokosság tulajdonát képező havasi erdőrész eladására kijelölt 100 hold területen levő fenyőfa eladása iránt tartott első árverezés eredménye nem vezetvén, a második árverezésre határidőül **ez évi februar hó 26-ika d. e. 10 órája** tüzetik ki H.-Szent-Márton községházában.

Kikiáltási ár a szakértő által megállapitott 23681 frt 47362 korona, bánatpénzül ennek 10 százaléka teendő le.

Egyéb feltételek a homoród járási főszolgabirónál és a m. kir. erdőgondhokságnál megtekinthetők.

Homoród-Oklándon, 1900. január hó 31.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájaban Székely-Udvarhelyt 1900.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.